

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 60 ANULU XXI.

Sabiu, in 26 Iuliu (7 Augustu) 1873.

Telegrafulu ese da doue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditiura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte pârti ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se platesc pentru intai'a ora cu 7 cr. sirula, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. cons. 692. 1873.

Câtra Parintii Protopopi si Administratori protopopesci.

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune dno 18 Aprilu a. c. Nr. 9432, aduce la cunosciint'a consistoriului nostru archidiececanu, cumca §-fulu 17. alu lelei dietali IX. din anulu acest'a pentru timbre si competintie indatoresce pre preotimea tuturor confessiuniloru, câ toate casurile de mörte, indata ce le-a petrecutu in matriculu mortiloru, sa le faca cunoscute antistiei comunale.

In urm'a acesteia deci se insarcinédia PP. Protopopi si Administratori protopopesci, câ fara amanare se aduca acêsta dispositiune a lelei la cunosciint'a preotimei nôstre spre sciintia si intocm'a urmare.

Sabiu, din siedint'a consistoriale tienuta in 12 Iuliu 1873.

N. Pope'a, m. p.

Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

Nr. cons. 512.—1873.

Câtra Parintii Protopopi si Administratori protopopesci.

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune dno 20 Maiu a. c. nr. 11,835. impartasesco acestui Consistoriu archidiececanu in copia harth'a inalt. ministeriu reg. ung. pentru aperarea tieriei din 23 Aprilu a. c. nr. 11,461. prin carea se recerca Consistoriulu archidiececanu a inviã pre preotimea nôstra archidiececana, câ la estradarea de atestate de cununia pentru soldati si aperiatori de tiãra (honvéd) la cererea densiloru, — se insemneze totu deun'a pre aceste atestate, resp. in loculu, unde se obiceiuesce a se lipi timbrulu, scopulu atestatului cu cuvintele aceste: „Pentru tiãnera in evidintia a soldatiloru“, (katona nyilvántartás czéljãbol).

Deci PP. Protopopi si Administratori protopopesci voru avea a aduce acêsta ordinatiune ministeriala la cunosciint'a preotimei nôstre spre sciintia si intocm'a urmare.

Sabiu, din siedint'a consistoriale tienuta in 12 Iuliu 1873.

N. Pope'a, m. p.

Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

Nr. cons. 714. 1873.

Incunoscintiare.

Fiindca tocm'a pre tempulu prescisu pentru tiãnera esamenelor de calificatiune cade tiãnera congresului nationalu bisericescu electoralu, asiã terminulu pentru facerea esamenelor de calificatiune atãtu invetiatoresei câtu si preotiesei, precum si pentru primirea tiãneriloru nostriu la ascultarea studiiloru pedagogico-teologice in institutul nostru archidiececanu sa amena pre 10 si urmãtoarele dile ale lunei lui Septemvre a. c. st. nostru, — ceea ce prin acêsta se aduce la cunosciint'a publica spre sciintia si orientare, cu ceea câ toate cele-lalte dispositiuni ale regulamentului adusu de sinodulu archidiececanu din acestu anu cu privire la aceste esamene, precum si cele din ordinatiunea consist. din 30 Iuniu 1872 Nr. cons. scol. 181 referitore la primirea in institutul archidiececanu (Teleg Rom. Nr. 55. 1872) remãnu neschimbate.

Sabiu, din siedint'a consistoriale tienuta in 19 Iuliu 1873.

Consistoriulu archidiececanu.

Escelent'a Sea Archiepiscopulu si Metropolitanulu Andreiu Baronu de Siagun'a.

(Urmare.)

Dara sa incelediu aici, câci de aru fi sa enu-mera tôte faptele si meritele acestoi archipastoriu din sru in peru, nu m'asi mai oprî nici unu anu, si asiã dicu numai atãta, ca in ace-ti 27 de ani ai archipastoriei sele, nu a fostu o di, nici o ora, nici unu minutu chiaru, in care presanti'a sea sa nu fi severitu vre-unu bine pentru biserica, natiune si omenime. Elu si-a datu avere si-a datu odichn'a sufletului si a trupului, si-a datu inim'a, si-a datu totu, totu si-a datu pentru binele si fericirea acelor'a. Acêsta e o raritate, unu fenomenu rar si fara parechia in dilele nôstre, si tocm'a pentru aceea unu astfelu de archiereu 'lu vomu puté aflã numai in tempulu celu classicu ala crestianismului, in tempulu unui Vasiliu celu mare, Gregoriu teologulu si Ioanu Gura de auru, si nu mai cu acesti trei lucéferi ai biserice si ai omenimei 'lu vomu puté asemena.

Acestea suntu fapte complinite, si unde vorbescu faptele, acolo amutiescu vorbele vina de ori si unde!

Acêsta este pre scurtu vieti'a Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopulu si Metropolitanulu Andreiu Baronu de Siagun'a, dicu pre scurtu dara totusi inde-stalitoriu, pentru câ sa cunoscemu cine a fostu elu si ce margaritariu mare amu perdutu intr'ensulu.

Din acestea vedema ca Metropolitanulu Siagun'a, in privint'a bisericesca a fostu unu archipastoriu, carele asemenea gradinariului bunu si intieptu, spargendu tielin'a, cându veni la Ardélu, din parlamentulu celu intieptu lucrandulu si cultivãndulu in cursu de 27 de ani, in sudórea fetiei sele, formã o gradina mare si frumósa, o umplu cu totu felulu de agri si pomi, fructiferi, si acum la mörte ni-o lasã nôue de ereditate; ca elu prin intieptiunea sea si prin zelulu seu celu neobositu isbuli a adunã tôte pârtile dismembrate iãrasi la corpulu loru naturalu, la mam'a comuna, precum 'si aduna gain'a pui sub aripile sele; ca elu fu unu eliberatoriu, restauratoriu si organisatoriu alu biserice sele celei asuprite si subjugate.

Metropolitanulu Siagun'a in privint'a nationale se póte dice, ca intreã pre toti romãni seculului acestoi'a cu inaltimea spiritului si marimea faptelor; pentru ca nici unulu din cei-lali romãni mari nu sparse tielin'a, câ elu, — nici unulu nu creã din nimic'a, câ elu, — nici unulu nu eliberã mai fara midilóce unu poporu din sclavi'a trecutului, câ elu. Pãna cându avu densulu caus'a nationale in mâni-'si, o conduse cu tóta intieptiunea si barbati'a-i propria fara de a fi patitu cându-va vre-unu naufragiu. Ori-ce rezultate bune, ori-ce drepturi castigã natiunea romãna in decursulu acestoru 27 de ani, tôte prin tr'ensulu se castigare, si fara de densulu nimic'a nu se facu, din câte se facura. De emu fi fostu norocos a ne conduce elu pãna in sfersitu, de-si póte nu amu fi ajunsu aceea ce ajunseramu in cele bisericesci, dara celu putienu amu stã de sicuru de diece ori mai bine de cum stãmu astadi in cele nationale. Voru veni momente grave, in cari vomu simti adenu lips'a Metropolitanulu Siagun'a in afacerile nôstre nationale.

Metropolitanulu Siagun'a in privint'a politica a fostu unu barbatu politicu si de statu de intai'a marime, pentru ce parerile si sfaturile lui 'si si aveau trecere pre la tôte autoritãtãle si locurile competente. Elu petrundea in obiectulu politicu cu o agerime rara. Elu in politica nu calculã cu factori ideali, chimerici, ci totu-deun'a cu impregiurãrile reali si pre acestea le si sciea folosi de minune.

Pentru aceea si secerã elu pre terenulu politicu rezultatele cele mai imbucurãtoare. Dicu unii ce elu aru fi fostu si norocosu in multe. Póte fi si acêsta; dara totusi sa nu se perda din vedere, ca a se sei folosi cine-va de norocu, inca e o majestria. Dicu iãrasi alii, ca repositulu Metropolitanulu avu unu mare norocu, incãtu pentru rezultatele intreprinderiloru sele, cu schimbarea impregiurãriloru din an. 1848. Inse impregiurãrile potu fi câtu de favorabili, elu trecu pre aci incolo, dõca omulu nu le scie folosi. Repositulu in Domnulu dõcea de multe ori togm'a din contra, ca sa fi venitu elu la Ardélu macaru numai cu 10—15 ani inainte de 1848, aru fi facutu minuni.

Metropolitanulu Siagun'a in fine a fostu unu patriotu din cei mai buni, unu suditu credinciosu si loialu si unu aperiatoriu alu tronului si dinastiei.

Pentru ceea si stetea elu in mare gratia la imperatulu si regele nostru. Meritele lui cele mari le recunoscã si Majestatea Sea decorãndu-lu la a. 1850, cu ordulu Leopoldinu cl. II. la a. 1852 conferiãdu-i baronatulu si denumindu-lu de consiliariu inlimu de statu alu Majestãtiei Sele; la a. 1864 decorãndu-lu iãrasi cu ordulu corónei de feru cl. I; si la a. 1867, cu ordulu leopoldinu crucea cea mare, — apoi denumindulu de membru la senatulu imperialu inmultitu, de membru pre vietiã la senatulu imperialu cas'a de susu, in fine deveniãdu membru alu casei magnatiloru la diet'a din Pest'a, si distingendulu prin prea inalt'a-i atentiune la deosebite alte ocasiuni.

Metropolitanulu nostru stetea si la straini, fara deosebire de nationalitate si confessiã, in mare stima si veneratiune. Acêsta stima si veneratiune si-o manifestara acei'a de nenumerate ori atãtu de dreptulu fatia cu repositulu la diferite ocasiuni, câtu si midilóci prin diurnalistica, foi literare si opuri scientifiche varie, vorbindu si scriãndu despre densulu câ despre o celebritate européna. Simpatiele aceste generale, se aretara in modulu celu mai invederatu chiaru si la mörte-i, prin dolintu comunu spontanu, prin trasulu clopoteloru pre la tôte bisericile si prin participarea la ingropaciune a tuturor claseloru societãtiei sabiene, si prin necrológele, multa pucinu esacte, ce ii se facura prin diurnale.

Iãra bisericea si natiunea? Acestea 'lu iubiam st-lu venerau cu pietate pãna la adoratiune. Nu se póte negã, ca din partea onoru fii ai natiunei se facura incercãri continue spre a seduce opiniunea publica fatia cu repositulu nostru metropolitu, cantãndu alu suspitiã, a-lu discreditã si depopularisã sub diferite preteste, infaciãsindu-lu cându câ serbu de nationalitate, cându câ magiaronu, cându câ despotu etc.; de-si elu, cum vedurãmu, se trase din un'a din cele mai de frunte familii romãne, de-si faptele lui suntu cele mai stralucite adevèratu romãnesci, si de-si elu de voia buna si din indemnulu propriu facu aceea, ce nu mai facu altulu: si dete puterea din mãna, introducẽdu vieti'a constitutionalã bisericesca, spre uimirea tuturor. Si atari incercãri se facura din partea acelor'a, cari ne cum sa se pota asemena cu unu Metropolitanulu Siagun'a, dara nici celu mai micu rezultatu pozitivu nu-su in stare a ne aretã din partele. Si cu tôte aceste trebuie sa marturisimu, ca natiunea nôstra romãna câtra nimenea n'a aretatu atãta veneratiune, câ câtra Metropolitanulu Siagun'a. Ea 'si manifestã simtiemintele sele de recunoscintia si multãmire câtra facetoriulu seu de bine de nenumerate ori, in modulu celu mai expressivu si entusiasticu. Sa ne aducemu numai aminte de intempinarea lui la reintórcerea-i din Vien'a la a. 1849, — de primirea lui in Brasiovu câpresiedinte ala asociatiunei transilv. romãne la a. 1862, — de denumirea lui de metropolitu la a. 1864, — de iubilẽdu celu de 25 ani ai activitãtiei sele in Ardélu, — de universal'a condolentia si participare la inormen-

